

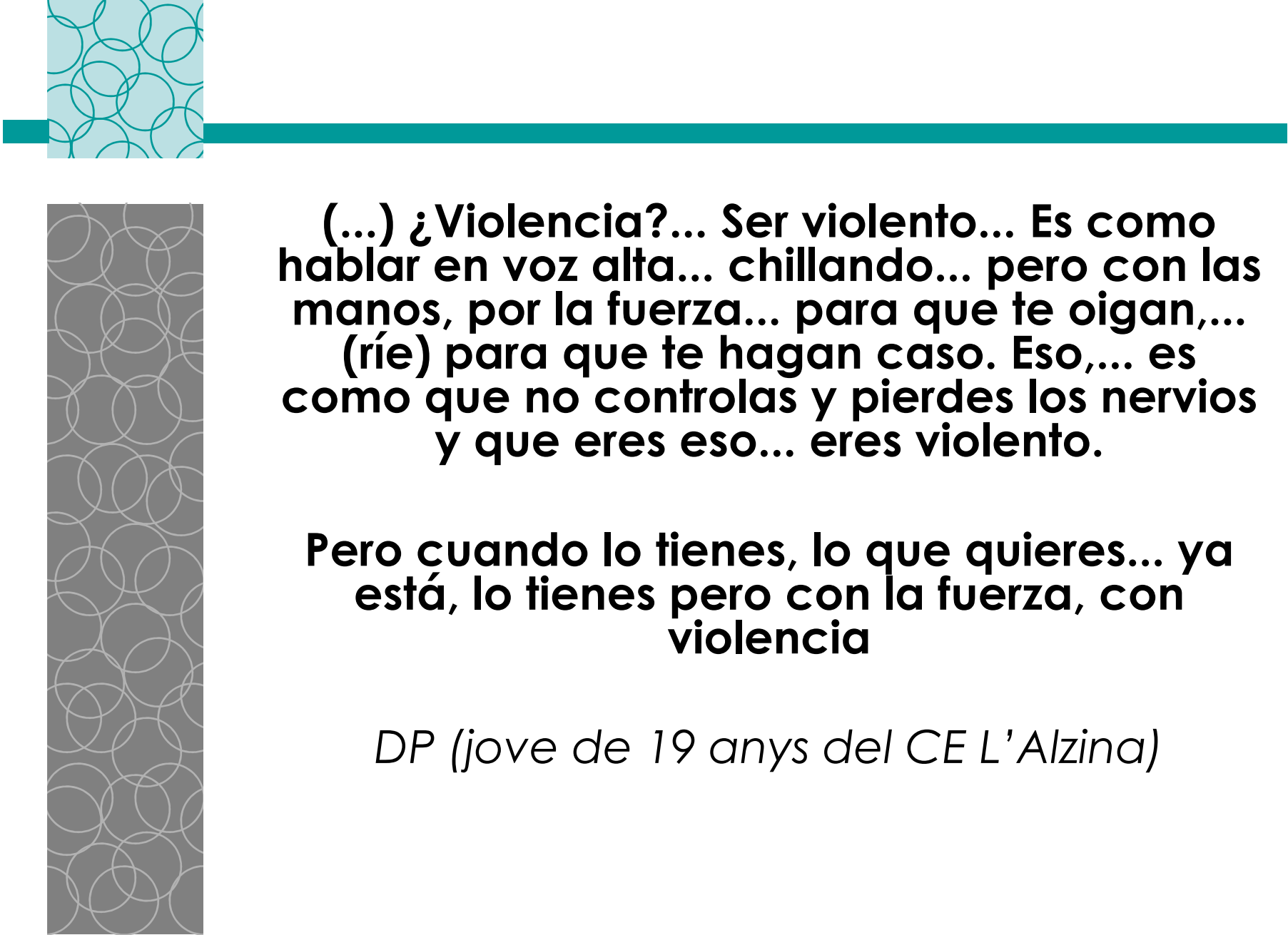
Incidència de l'aplicació d'un programa de control de la conducta violenta en joves infractors

Avaluació de l'impacte de la intervenció i resultats de l'aplicació de tres programes en Centres educatius i dos programes en Medi obert

AUTORS

Jordi Camps Martí

Toni Cano Martín

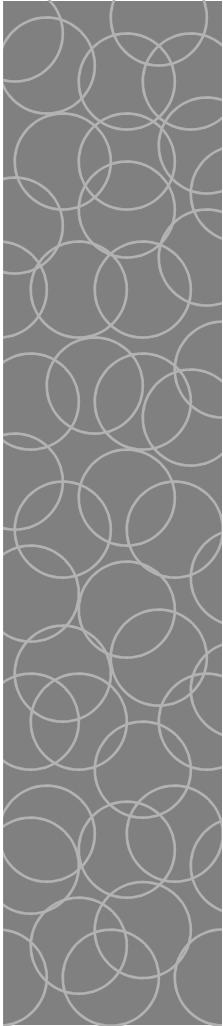
(...) ¿Violencia?... Ser violento... Es como hablar en voz alta... chillando... pero con las manos, por la fuerza... para que te oigan,... (ríe) para que te hagan caso. Eso,... es como que no controlas y pierdes los nervios y que eres eso... eres violento.

Pero cuando lo tienes, lo que quieres... ya está, lo tienes pero con la fuerza, con violencia

DP (jove de 19 anys del CE L'Alzina)

Presentació

-
1. Antecedents de la recerca:
 - 1.1. Marc general
 - 1.2. Descripció dels programes
 2. Objectius de la recerca
 3. Metodologia:
 - 3.1. Procediment i instruments
 - 3.2. Població
 4. Descripció dels resultats del programa
 5. Resultats de la recerca
 6. Conclusions i recomanacions

1. Antecedents de la recerca

1.1. Marc general:

- L'abordatge de la conducta violenta és una intervenció necessària a JJ.
- Al CE L'Alzina es concentren joves que han comés delictes violents i es disposa com un abordatge necessari treballar aquests delictes.
- S'objectiva un relatiu augment de mesures en MO en el que s'expressa la necessitat d'abordar el problema de la violència en el jove.
- Existeixen antecedents d'intervencions en conductes violentes, amb relatiu èxit tant a JJ, com en entorns d'adults.
- Interès dels autors pel tema de la intervenció en conductes violentes.

1. Antecedents de la recerca

1.2. Programa grupal de control de la conducta violenta al CE l'Alzina

Destinataris

Joves internats que han comés un delictes violent (homicidi, assassinat, lesions, agressió sexual, violència intrafamiliar, etc.)

Temporalització

Aprox. 60 sessions d'un hora. (9 mesos d'intervenció)

Àrees que s'interven

- Autocontrol
- Habilitats socials i assertivitat
- Valors i empatia
- Reestructuració cognitiva
- Programa individual de control conducta violenta

1. Antecedents de la recerca

1.2. Programa grupal de millora de l'autocontrol i l'assertivitat en MO

Destinataris

Joves amb mesura judicial de MO en el que el delicta sigui violent (lesions, violència intrafamiliar, etc.)

Temporalització

10 sessions de treball de 2h 30'. Total 25 hores

Àrees que s'interven

- Autocontrol
- Assertivitat
- Raonament moral

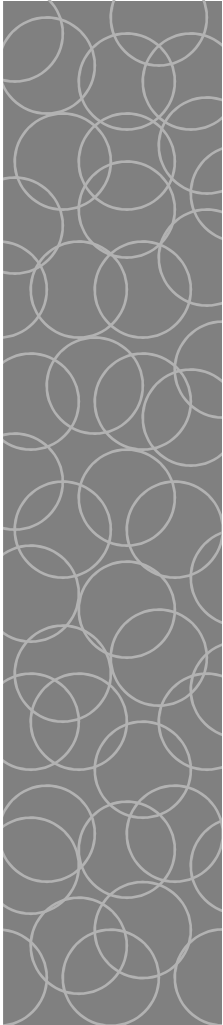
1. Antecedents de la recerca

1.2. Programes realitzats

Nom de la intervenció	Edició	Data d'inici	Data final	Nº de sessions	Nº joves
Programa de control de la conducta violenta al CE l'Alzina	1ª	15/10/2002	19/06/2003	59 (1h de durada)	6
Programa de control de la conducta violenta al CE l'Alzina	2ª	09/10/2003	17/06/2004	61 (1h de durada)	7
Programa d'autocontrol i assertivitat per a joves del CE L'Alzina	3ª	18/10/2004	27/05/2005	32 (1h de durada)	6
Programa d'autocontrol i assertivitat per a joves de MO	1ª	06/10/2003	03/11/2003	8 (2,3h de durada)	4
Programa d'autocontrol i assertivitat per a joves de MO	2ª	02/06/2004	05/07/2004	10 (2,3h de durada)	8

2. Objectiu de la recerca

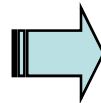
Avaluar la incidència que té l'aplicació d'un programa cognitiu-conductual de control de la conducta violenta en menors i joves infractors.

3. Metodologia

3.1. Procediment i instruments:

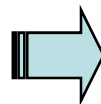
Fase 1: Recollida d'informació

A- Dades relatives als joves participants

- Expedient del jove
- Base de dades de JJ, de Serveis penitenciaris, i de mesures penals alternatives
- Informació de professionals que intervenen amb els joves

B- Dades del procés de l'aplicació dels programes

- Qüestionari d'informació pre-post intervenció
- Registres d'assistència, d'actitud, i d'assoliment d'objectius
- Qüestionaris de detecció de factors de risc pre-post,
- Qüestionari de satisfacció
- Registres conductuals,
- entrevistes amb professionals i familiars dels joves

3. Metodologia

3. 1. Procediment i instruments:

Fase 2: Aplicació d'instruments per a l'avaluació de l'impacte de les intervencions

- Entrevistes semi-estructurades als joves
- Entrevistes familiars dels joves i professionals responsables del seguiment
- Qüestionaris d'informació, satisfacció-valoració del programa al cap del temps
- Registres conductuals

Fase 3: Anàlisi de resultats

3. Metodologia

3.2. Població:

- N= 29 Joves (19 CE / 10 MO)
- Home
- Edat mitjana – 18,45 (15 a 23 anys)
- Nacionalitat – espanyols 65,5 %
- Delictes :
 - 39 % lesions
 - 31 % agressió sexual
 - 17 % homicidi/assassinat
 - 10 % Altres (robatori violència i RI)
 - 3,4 % Violència intrafamiliar
- Temps mitjà mesura en CE tancat – 3 a. i 3 m.
- Temps mitja mesura de LI/V en MO– 18 mesos

3. Metodologia

3.2. Població:

- Fracàs escolar (83 %).
- Consum de drogues (89,7 %) edat d'inici 13,1.
- Problemes de conducta a la infància (79 %).
- Respostes autolítiques (65,5 %).
- Antecedents abans delictes principals (72,4 %).

3. Metodologia

3.2. Població:

Els joves de CE en relació als de MO:

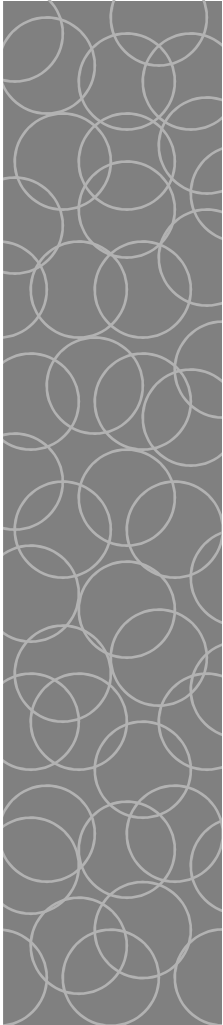
Cometen el delictes principal a una edat més primerenca, no treballaven abans de la comissió del delictes principal, presenten una història de maltractaments familiars i existeixen antecedents delinqüencials a la família

Els joves que cometes delictes de violència sexual en relació als que cometes delictes de VNS:

Cometen el delictes principal a una edat més primerenca, existeixen antecedents criminals a la seva família així com antecedents toxicològics, la situació econòmica del nucli familiar és més precària i tenen menor relació amb joves disocials.

4. Descripció dels resultats del programa

-
- 74,2 % Inicien i finalitzen el programa
 - 86,14 % d'assistència real a les sessions
 - L'actitud general dels joves ha estat entre bona i molt bona (4,15 mitjana)
 - Grau d'assoliment d'objectius en les àrees d'intervenció 7,1
 - Increment de la informació 7,9
 - Alta satisfacció per la participació en el programa, tant per la utilitat percebuda, com pel confort, com per la forma amb la que s'ha desenvolupat
 - Increment en la identificació de factors de risc pre-post

5. Resultats de la recerca

Els joves :

- Mantenen una opinió molt positiva sobre la seva participació en el programa.
- La tècnica millor valorada ha estat la de relaxació.
- El aprenentatge més impactant dels realitzats ha estat el treball en empatia.
- Les tècniques més utilitzades en la seva vida quotidiana són aquelles que fan referència al control de la ira.
- Altres aprenentatges posats en pràctica han estat l'empatia i l'assertivitat.
- Valoren principalment que el programa els ha ajudat a:
 - Identificar millor les seves emocions i poder controlar-les
 - Comprendre i intervenir sobre algunes situacions i factors de risc.
- Han disminuït la freqüència i la intensitat de les pèrdues de control emocional.

5. Resultats de la recerca

Els joves :

- Consideren que son menys agressius que abans perquè han après a controlar-se, perquè han après a veure els riscos i prevenir-los.
- Consideren que el programa els ha estat útil posteriorment la seva aplicació.
- Els nivells d'informació es mantenen intactes.

Els familiars :

- Han objectivat millores significatives posterior al programa. Disminució de conductes problema i els delictes.
- Els joves son més reflexius i respecten més als altres... Es controlen millor.

5. Resultats de la recerca

Els professionals :

Consideren que els joves després del programa:

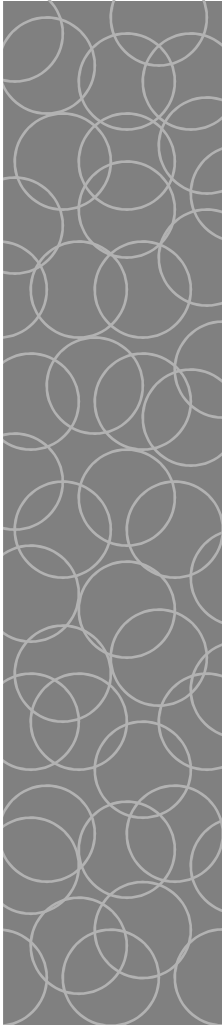
- Han disminuït els seus problemes conductuals.
- Son capaços d'autoavaluar-se.
- Saben reconèixer la responsabilitat dels seus actes.
- Han après a posar-se en el lloc de l'altre.
- Mostren interès per la intervenció i per millorar.

Les dades :

- No es coneixen noves activitats delictives (90 %).
- Els joves de CE disminueixen l'emissió de faltes MG (conductes violentes).

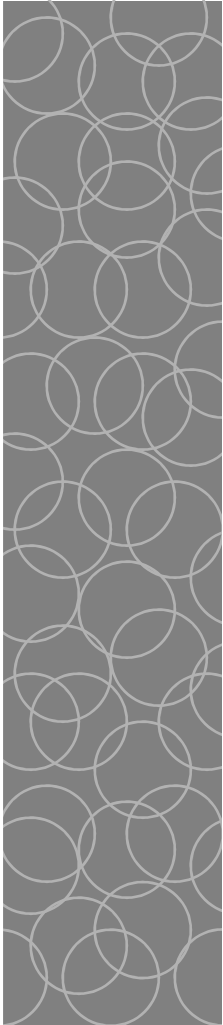
6. Conclusions i recomanacions

La intervenció a partir de programes de control de la conducta violenta provoca un impacte favorable en els joves que hi participen, tant pel que fa a millores en l'autocontrol de la conducta, com a la satisfacció general producte dels aprenentatges rebuts.

6. Conclusions i recomanacions

-
- Animar a l'organització a desenvolupar programes d'aquestes característiques.
 - Estructurar les intervencions.
 - Complementar las intervencions de format grupal amb abordatges individuals.
 - Desenvolupar intervencions i programes d'acció preventiva.